

V CENTENARI DEL NAIXEMENT DE SANTA TERESA DE JESÚS INICI DE L'ANY JUBILAR

Monestir de Santa Teresa d'Igualada-Jorba i Monestir de Santa Teresa de Vic // 15-10-2014

Iniciem avui, amb aquesta eucaristia, l'any jubilar en ocasió del V Centenari del Naixement de Santa Teresa de Jesús. Fou el 28 de març de l'any 1515, a Àvila, quan naixia santa Teresa de Jesús. I, sis dies després, el 4 d'abril, fou batejada a l'església parroquial de Sant Joan, on els seus pares eren inscrits com a feligresos. L'Església, en aquesta escaïença, ofereix a tota la família carmelitana d'arreu del món i a les diòcesis d'Espanya el do de poder celebrar un any jubilar; un any per a apropar-nos a la santedat insigne de santa Teresa de Jesús i, amb ella, recórrer el nostre camí personal i comunitari de conversió per viure amb més fidelitat la nostra vocació cristiana. La gràcia de la misericòrdia sanadora de Déu es vessarà durant aquest any a mans plenes en el nostre cor si acollim el do que el Pare, ric en misericòrdia, ens ofereix.

Les celebracions dels sants no són una mera ocasió per a fer festa, sinó que són un temps de gràcia per a mirar més de prop la vida de santedat d'un dels fills de l'Església, a fi que aquesta mirada ens esperoni a viure amb més decisió el nostre camí de santedat. El fruit que neix de la mirada autèntica als sants és la conversió. La mirada als sants també ens ajuda a encomanar-nos a la seva intercessió. Emmirallant-nos en ells veiem més la nostra pobresa, però al mateix temps veiem que és possible imitar-los, perquè ells són germans nostres, de la nostra mateixa naturalesa. Ells han lluitat com nosaltres contra el pecat. Els sants són germans nostres i, per tant, són sol·lícits de tots nosaltres. Ells pregunten per la nostra santedat. Pregunten perquè nosaltres siguem més i més el Cos de Crist, en aquest món, i arribem, amb la misericòrdia de Déu, a l'eternitat de les Noces de Crist amb la seva Església. Ells són delerosos que es completi el Cos de Crist en l'abraçada eterna de l'Amor que mai no mor.

Quina mirada podem adreçar nosaltres a santa Teresa d'Àvila en aquesta celebració de l'inici del cinquè centenari del seu naixement? La primera mirada és veure en santa Teresa una profunda humanitat. Tot el que ella viu ho fa des de la seva realitat de dona amb la seva pròpia personalitat, amb qualitats i defectes. Però, al mateix temps, descobrim com en aquesta humanitat sap recórrer el camí de la recerca de Déu, de deixar-se fer per Déu. En ella trobem una sinceritat que la fa obrir cada dia més a la veritat de Déu i, al mateix temps, a la seva pròpia realitat. En ella no hi ha una doble vida. No es deixa enganyar ni per ella mateixa. I per això, amb la sinceritat de la recerca de la voluntat de Déu i obrint el seu cor a l'acció de la gràcia de Déu, avança pel camí de la santedat. El coneixement de Déu i el coneixement d'un mateix són dues realitats que mai no es poden separar. Santa Teresa ens mostra com en la relació amb Déu neix la profunda humanitat.

Déu no és l'enemic de la llibertat i de la felicitat de l'home. Més aviat a l'inrevés. Quan Déu hi és present, hi ha la plenitud i, per tant, no cal cercar succedanis que robin la nostra llibertat: «*Quien a Dios tiene nada le falta. Solo Dios basta*» (Poesías,7), ens diu clarament ella. Per això en tota

l'experiència vital i religiosa de santa Teresa es mostra un Déu viu, proper a ella, proper a la vida, actuant en la vida de cada dia. Ell mateix. Recordem aquelles paraules de Jesús: «*No tengas pena, que yo te daré libro vivo*» (*Libro de la Vida*, 26,6). Aquesta és l'experiència cristiana. Déu no se'ns ha manifestat des de la seva estança lluminosa, sinó que ho ha fet entrant en la nostra història, amb fets i paraules. Amb el poble d'Israel, amb la història d'amor i fidelitat de Déu i del poble que massa vegades oblida qui l'estima de veritat. I en la plenitud dels temps en Jesús, rebrot de la soca de Jesè, mostrant del tot la seva bogeria d'amor per la humanitat. Déu és amor, i amor misericordiós. Això ho podem dir perquè així Déu ens ha manifestat la seva essència eterna. També, de la mateixa manera, cada persona ha de viure en la seva vida aquesta experiència. Déu és Amor misericordiós, donant-se del tot a tots i cada un dels seus fills, estimats en el seu Fill únic. Déu manifesta en cada persona aquest amor misericordiós. Qui no ha experimentat en la seva vida aquesta misericòrdia no pot conèixer amb veritat qui és Déu, i també, al mateix temps, qui és ell, perquè la nostra realitat més pregona és la de ser estimats de Déu.

Santa Teresa d'Àvila viu d'aquesta misericòrdia de Déu i, per això, no es cansa de manifestar-la, de cantar-la. De fet, si ella escriu per obediència el llibre de la vida és per tal que «*se entienda la muchedumbre de vuestras misericordias!*» (*ibídem*, 4,3), diu en diàleg amb Déu. I quan més camina en la voluntat de Déu, veu més clara la seva realitat d'estimada i perdonada i per això confessa: «*Porque es mucho más lo que yo debo a Dios, porque me ha perdonado más!*» (*ibídem*, 14,12), i també: «*Sea por siempre bendito, que tanto me ha sufrido*» (*ibídem*, 4,11).

D'aquesta consciència li neix la certesa de l'amor de Déu, que la porta a una relació ben pròpia de santa Teresa: l'amistat amb el Senyor, que és l'amic que mai no falla: «*Alabad por ello a su Majestad y fiad de su bondad, que nunca faltó a sus amigos*» (*ibídem*, 11,12). I a una relació de resposta plenament enamorada: «*Seamos todos locos por amor de quien por nosotros se lo llamaron*» (*ibídem*, 16,6). Així és com ella mira Jesús: «*Siempre que se piense en Cristo, nos acordemos del amor con que nos hizo tantas mercedes, y cuán grande nos lo mostró Dios, en darnos tal prenda, del que nos tiene: que amor saca amor, porque si una vez nos hace el Señor merced que nos imprima en el corazón este amor, sernos ha todo más fácil y obraremos muy en breve y muy sin trabajo*» (*ibídem*, 22,14).

Santa Teresa de Jesús és mestra de pregària per a l'Església. La seva vida i els seus ensenyaments ens porten a entendre i a viure l'Evangeli de Jesús. Per això és doctora de l'Església. I què és la pregària per a ella? «*Que no es otra cosa oración mental, a mi parecer, sino tratar de amistad, estando muchas veces tratando a solas, con quien sabemos nos ama*» (*ibídem* 8,5). Per a santa Teresa no és possible d'entendre la vida cristiana sense la relació viva i personal amb el Déu vivent i veritable, que és la pregària. La manca de pregària en el cor d'un cristià és un contrasentit. Oració que, en santa Teresa, era sempre ben senzilla i, al mateix temps molt profunda, amb aquella mirada d'amor: «*Procuraba lo más que podía traer a Jesucristo, nuestro bien y señor, dentro de mí presente; y ésta era mi manera de oración*» (*ibídem*, 4,7). I també ensenyava: «*Aunque en una hora no le digamos más de una vez el Paternóster, como entendamos que*

estamos con él y lo que le pedimos y la gana que tiene de darnos y cuán de buena gana está con nosotros, no es amigo de que nos quebrems la cabeza hablándole mucho» (Camino de perfección, 29,6).

La pregària és fonamental per a un cristià. Santa Teresa deia que els cristians vivim moltes vegades com a miserables quan, de fet, som rics. Ella es referia evidentment, no a la riquesa vana i falsa, sinó a la riquesa espiritual. Per això ella ensenyava a pregar amb una *«grande y muy determinada determinación, de no parar hasta llegar a ella, suceda lo que sucediere, trabájese lo que se trabajare, murmure quien murmurare!»* (*ibídem*, 21,2). Oració ben unida a la vida. La pregària autèntica no és pas aliena a la realitat. Al contrari, el diàleg amb Déu és garantia de veritat, de veritat en un mateix i amb els altres i, per tant, de llibertat. L'autèntica pregària es manifesta en la humilitat i la caritat. Santa Teresa, en el llibre de *Las moradas*, ens diu clarament què vol el Senyor de la pregària més profunda: *«Para esto es la oración, hijas mías, de esto sirve el matrimonio espiritual: de que nazcan obras, obras»* (7,4). Són les obres concretes de caritat i humilitat, d'obediència i servei. Sense humilitat no hi ha autèntica relació amb Déu i amb els altres, com tampoc veritable coneixement d'un mateix, perquè manca la veritat. Ella ens diu: *«Una vez que estaba considerando por qué razón era nuestro Señor tan amigo de esta virtud de la humildad púsome delante... esto: que es porque Dios es suma verdad y la humildad es andar en verdad»* (*ibídem*, 6,10-17). No hi ha humilitat sense veritat. I no hi ha veritat sense humilitat.

Santa Teresa és la insigne reformadora del Carmel. Va fundar la primera comunitat de religioses al monestir de Sant Josep d'Àvila i el Senyor li va fer entendre tot el bé que aquests *«palomarcitos de la Virgen»* podien fer. I es va deixar portar per Déu i es va convertir en *«andariega»* de Déu, pels camins de Castella i d'Andalusia per tal de ser fundadora de comunitats. Fou reformadora del Carmel en moments de gran convulsió a Europa. Alguns volien reformar l'Església trencant la comunió i desobeint. Però ella comprenia que s'havia de reformar ella, amb més fidelitat, i que el Senyor volia que fundés *«petites comunitats de dones que, a imitació del "col·legi apostòlic", poguessin seguir Crist vivint senzillament l'Evangelí i sostenint l'Església amb una vida de pregària»* (Missatge de Francesc al bisbe d'Àvila, 15-10-2014). Fou fidel a Déu i a l'Església sempre, malgrat les dificultats, i per això prenen tot el valor les seves paraules els darrers dies de la seva vida. Deia després de la comunió que donava gràcies al Senyor perquè l'havia feta filla de l'Església. I repetia moltes vegades: *«En fin, Señor, muero hija de la Iglesia. Gracias te hago, Dios mío, Esposo de mi alma, porque me hiciste hija de tu santa Iglesia.»* Certament, santa Teresa de Jesús ens ensenya que *«no hi ha res més preciós que viure i morir com a fills d'aquesta Església!»* (*ibídem*).

Què ens demana el Senyor, germans estimats, en aquest V Centenari del Naixement de Santa Teresa? Fidelitat a la nostra fe cristiana, en la vocació pròpia. Germanes carmelites, sigueu el que sou! L'Església us necessita ben fidels al carisma rebut per la santa reformadora del Carmel. I a tots el Senyor ens demana fidelitat en el camí de la pregària. Santa Teresa deia: *«Dadme cada día un cuarto de oración, y yo os daré el cielo»* (frase en els escrits de sant Enric d'Ossó). Un fruit ben clar d'aquest any ha

de ser la fidelitat a l'oració. L'oració és el camí segur que porta a la vida veritable. Com canviaria la nostra vida si fóssim més fidels a la trobada amb el Senyor cada dia! Santa Teresa deia dels seus temps, no pas fàcils, que eren «*Tiempos recios!*» i per això exclamava: «*En estos tiempos son menester amigos fuertes de Dios*» (*Libro de la vida*, 14,5). Que així sigui també per a tots nosaltres en aquest temps que ens pertoca de viure, que siguem «*amigos fuertes de Dios*», per a portar-lo als nostres germans i viure intensament l'alegria d'evangelitzar.

Acabo amb les paraules finals del missatge del sant pare Francesc al bisbe d'Àvila en l'inici d'aquest cinquè centenari: «Ja és hora de caminar, fressant els camins de la joia, de la pregària, de la fraternitat, del temps viscut com a gràcia! Recorreguem els camins de la vida acompanyats per santa Teresa! Les seves petjades ens porten sempre a Jesús.» Amén.